

Schone Lucht Arnhem

Opdrachtgever: Gemeente Arnhem, Maud de Groot

Opdrachtnemer: Natuur en Milieu Gelderland, Marieke Gorkink

Terugkoppeling resultaten periode februari 2020 – januari 2023

Inhoud

1. Algemeen	pag 1
2. Burgermeetnet	pag 1
3. Houtstook	pag 5
4. Overige activiteiten	pag 5
5. Communicatie	pag 6

1. Algemeen

Gemeente Arnhem en Natuur en Milieu Gelderland werken sinds 2020 samen om de bewustwording voor de luchtkwaliteit en de eigen invloed hierop bij inwoners in Arnhem te vergroten. Hiervoor zijn verschillende activiteiten opgezet. Tot op heden is de strategie gekozen om onder de vlag van Schone Lucht Arnhem meerdere onderwerpen mee te nemen, zoals de scooterregeling, de e-hubs en de milieuzone. Deze campagnematige aanpak bleek echter intern niet aan te sluiten bij de werkwijze op het thema luchtkwaliteit. In het najaar van 2022 is daarom gekozen voor het versmallen van 'Schone lucht Arnhem' naar het uitsluitend communiceren over de deelonderwerpen. Op dit moment ontwikkelt de gemeente de Visie Gezonde Leefomgeving, waar luchtkwaliteit onderdeel van gaat uitmaken. Medio 2023 wordt opnieuw gekeken wat dit betekent voor de aanpak voor het Burgermeetnet, houtrook en de communicatie richting inwoners.

2. Burgermeetnet

Bevindingen algemeen

De praktijkervaring (werking en toepassing van sensoren) van het burgermeetnet laat zien dat er nog veel onzekerheden spelen rondom het meten van luchtkwaliteit. Ook hebben we ervaren dat het niet heel gemakkelijk is om de burgermeetnetgroep bij elkaar te brengen en een community te vormen waar uitwisseling plaatsvindt.

De technologie voor het meten van onze leefomgeving verandert momenteel snel. Het Samen Meten programma van het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) ondersteunt deze ontwikkeling. We zijn op dit moment gestopt met de bouwworkshops. De helpdesk van Natuur en Milieu Gelderland is nog wel beschikbaar voor eventuele vragen van inwoners die in het verleden een fijnstofmeterkastje in elkaar hebben gezet. Dit blijft zo tot in ieder geval juli 2023.

Resultaten 2020 – januari 2023

Workshops Meetkastje in elkaar zetten.

In 2020 zijn we na een informatiebijeenkomst gestart met het opzetten van het burgermeetnet. Inwoners die mee wilden doen, kregen een workshop. De workshops waren in eerste instantie vrij uitgebreid. Deelnemers moesten (onder begeleiding) hun eigen kastje in elkaar zetten. Omdat dit voor veel deelnemers te ingewikkeld bleek, is gekozen voor een eenvoudigere aanpak. Het kastje is zoveel mogelijk klaar en hoeft in principe alleen nog geconfigureerd te worden met de eigen pc. We zien echter een groot verschil in het type deelnemer. Enerzijds zijn er mensen die overlast ervaren of in het algemeen wel geïnteresseerd zijn maar niet technisch onderlegd zijn. Anderzijds zien we de mensen die technisch goed onderlegd zijn en nog veel verder in de materie willen duiken. Dit vraagt om een gedifferentieerde aanpak. Mocht gemeente Arnhem besluiten door te gaan met het Burgermeetnet, is het van belang om de werkwijze beter te laten aansluiten.

8 workshops gehouden, aantal deelnemers 71

Totaal aantal werkende meetkastjes: ca. 48

Totaal aantal meetkastjes in Arnhem: 63

Onlinebijeenkomst Samen analyseren 2021: 20 deelnemers

De Samenanalyseren bijeenkomst is onder begeleiding van RIVM georganiseerd. Deelnemers kunnen werken met de Samenanalyseren-tool. Er was helaas niet voldoende belangstelling voor een volgende bijeenkomst om daadwerkelijk ook samen data te gaan analyseren.

Enquête januari 2023

In januari 2023 is er een enquête gedaan onder de deelnemers van het Burgermeetnet.

Er zijn vier vragen gesteld.

- a. Is de meter momenteel actief?
- b. Hoe actief ben je met het bekijken van de metingen die je doet?
- c. Praat je met anderen over de resultaten die je meet of luchtkwaliteit in het algemeen?
- d. Wat is je behoefte ten aanzien van het Burgermeetnet?

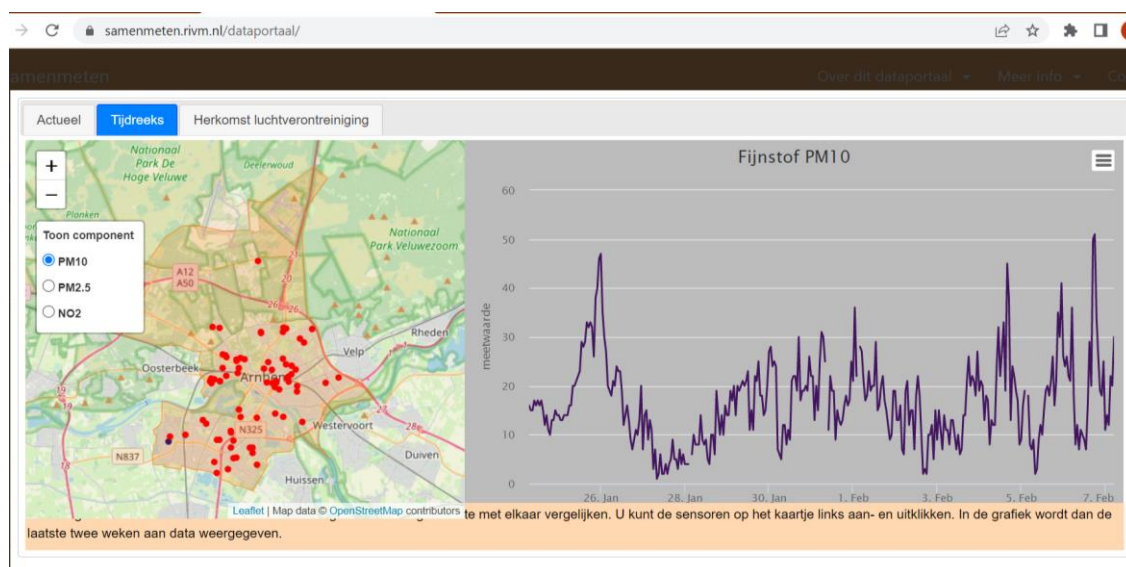
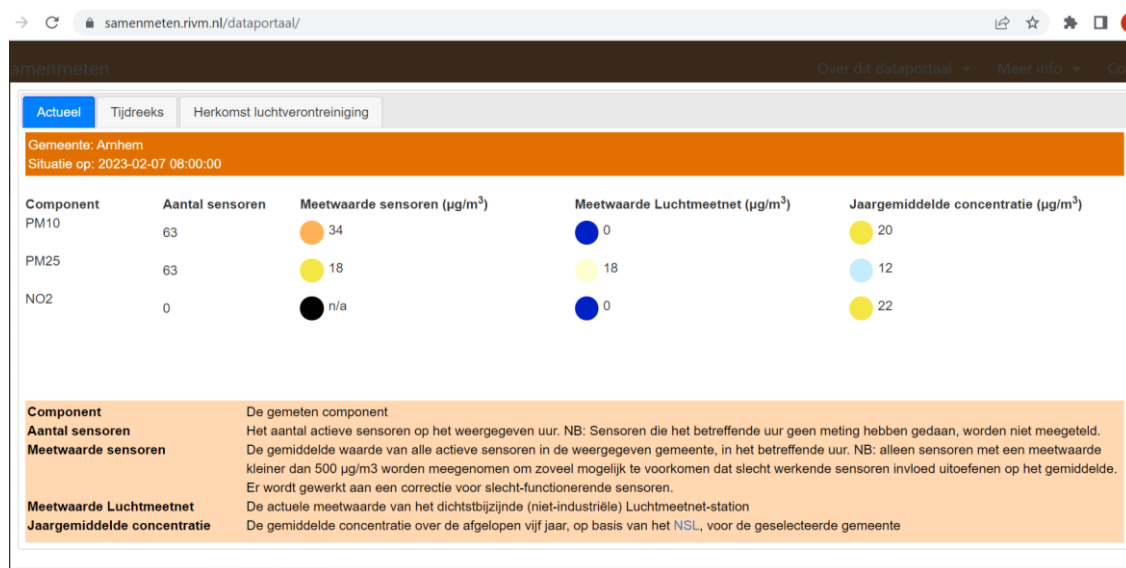
Op de enquête zijn 24 reacties gekomen. Belangrijkste uitkomsten:

- 10 respondenten geven aan dat de meter niet meer actief is
- 3 respondenten bekijken de data dagelijks, 5 respondenten regelmatig en 3 soms
- 12 respondenten praten er vaak/regelmatig/soms met anderen over de data van het meetnet en/of luchtkwaliteit in het algemeen
- 10 respondenten geven aan belangstelling te hebben voor o.a. technische uitwisseling (mogelijke uitbreiding van metingen naar stikstof en geluid), analyse van de meetgegevens en terugkoppeling over wat de gemeente er mee doet.

Metingen in het dataportaal van samenmeten.nl

Hieronder is te zien hoe de meetresultaten worden weergegeven in het dataportaal van RIVM.

De uitdraai is gemaakt op 7 februari 2023.

Metingen PM10 periode 26 januari – 7 februari

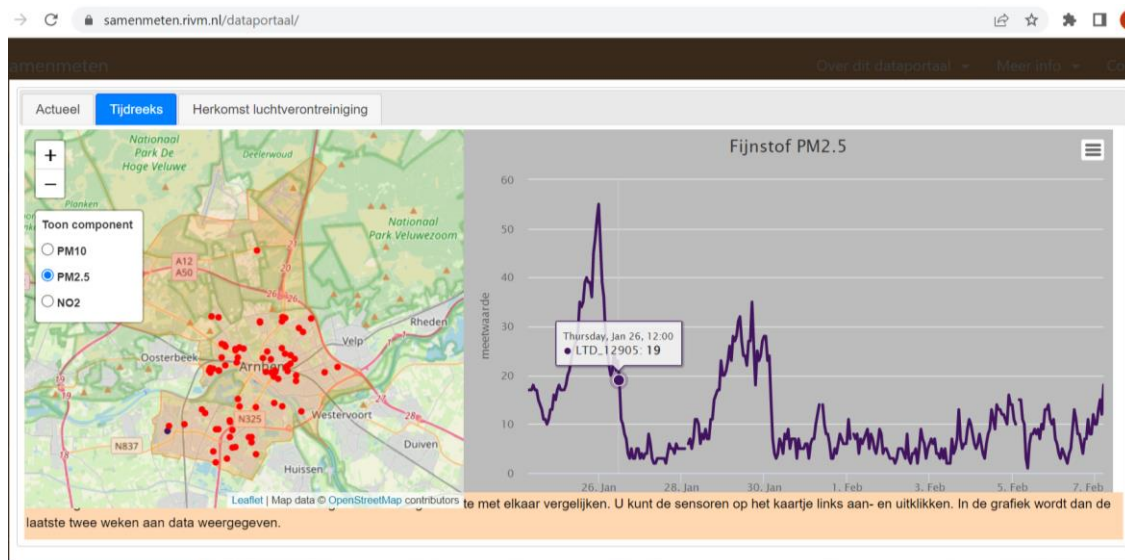
Jaargemiddelde grenswaarde Europese richtlijn PM10 $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Advieswaarde WHO jaargemiddelde $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Wat laat de grafiek zien voor PM10?

In de periode 26 januari – 7 februari wordt de Europese norm op drie van de 14 dagen overschreden.

In de periode 26 januari – 7 februari wordt de WHO advieswaarde op bijna alle 14 dagen overschreden.

Metingen 2.5, periode 26 januari – 7 februari 2023

Jaargemiddelde grenswaarde Europese richtlijn 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Advieswaarde WHO jaargemiddelde 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Wat laat de grafiek zien voor PM 2.5?

In de periode 26 januari – 7 februari wordt de Europese norm op 2 van de 14 dagen overschreden.

In de periode 26 januari – 7 februari wordt de WHO advieswaarde op bijna alle 14 dagen overschreden.

Trend: steeds meer onderzoek naar gevolgen (ultra)fijnstof en strengere grenswaarden).

Belangrijkste bronnen: verkeer, landbouw en buitenland.

3. Houtstook

Bevindingen algemeen

De online workshops Kachel stoken met minder overlast worden in de wintermaanden georganiseerd. De PR voorafgaand aan de workshops is van groot belang om voldoende deelnemers te genereren. Hiervoor worden diverse kanalen gebruikt: gemeentepagina, persbericht Gelderlander en lokale media, social mediakanalen van Natuur en Milieu Gelderland, FB pagina's van actieve groepen in Arnhem. De belangstelling voor de online workshops lijkt af te nemen. Daarom is ervoor gekozen om de workshops samen met andere gemeenten te geven. Voor 13 februari en 16 maart 2023 zijn de volgende twee workshops gepland, samen met de gemeente Nijmegen, Voorst, Beuningen en Renkum.

Daarnaast is in oktober 2022 bij Teams Leefomgeving en wijkraden gevraagd naar de behoefte van een wijkbijeenkomst op locatie over particuliere houtstook.

In de Burgermeesterswijk/Hoogkamp (Teams Leefomgeving Noord-West) en De Buurtfabriek Alteveer/Craneveld (Teams Leefomgeving Noord-Oost) speelt deze behoefte.

Voordat we een wijkbijeenkomst organiseren, vindt eerst overleg met de wijkmanagers plaats om te overleggen hoe we de bijeenkomst het beste kunnen vormgeven.

Het plannen van dit 'vooroverleg' neemt Gemeente Arnhem voor haar rekening. Natuur en Milieu Gelderland verzorgt de wijkbijeenkomst waarbij in ieder geval een wijkmanager en bestuursadviseur aanwezig is.

Resultaten 2020 – januari 2023

Online workshops Kachel stoken met minder overlast.

Er zijn 7 workshops online gehouden, totaal aantal deelnemers 413.

Communicatieplan

In november 2022 heeft Natuur en Milieu Gelderland een communicatieplan gemaakt voor het thema houtstook. Dit plan wordt door de gemeente geactualiseerd.

4. Overige activiteiten

Onlinebijeenkomst Wijkplatforms juli 2021: 18 deelnemers

De bijeenkomst met actieve inwoners en wijkgroepen over aandachtspunten in de wijken was een goede uitwisseling. Er was helaas geen belangstelling om echt een actieve rol te vervullen, bijvoorbeeld rondom houtstook. Nieuwsberichten en relevante content wordt regelmatig gedeeld met de wijkgroepen.

5. Communicatie

Resultaten 2020 – januari 2023

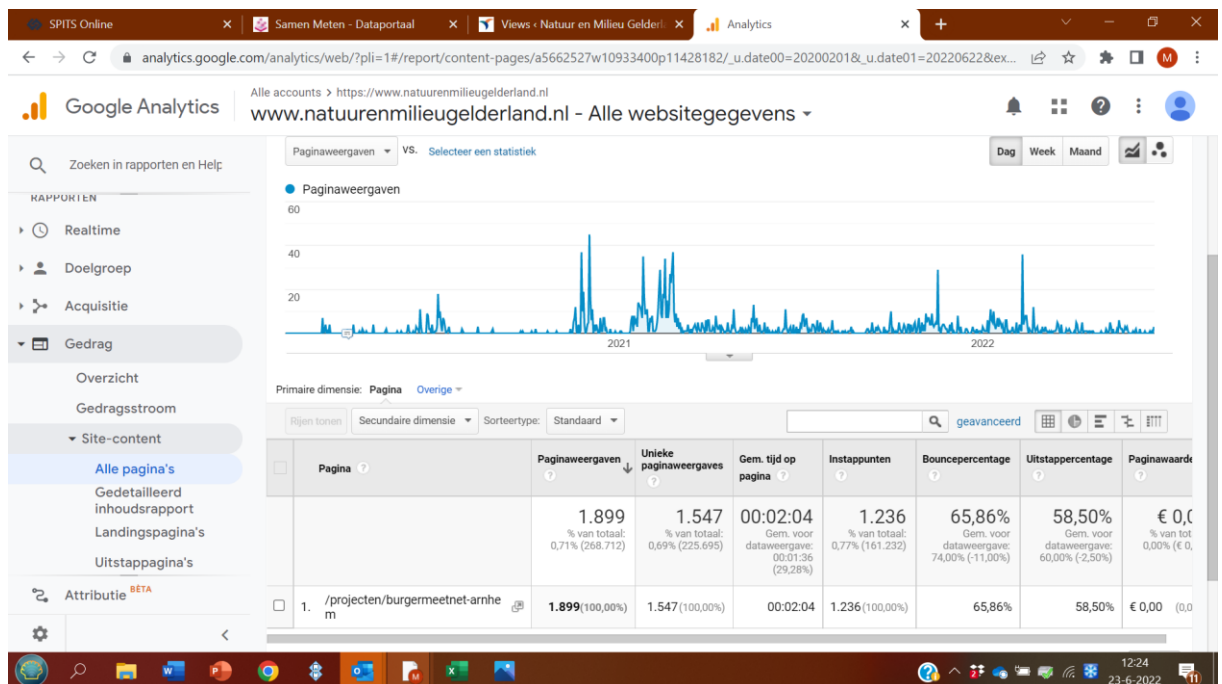
Projectpagina

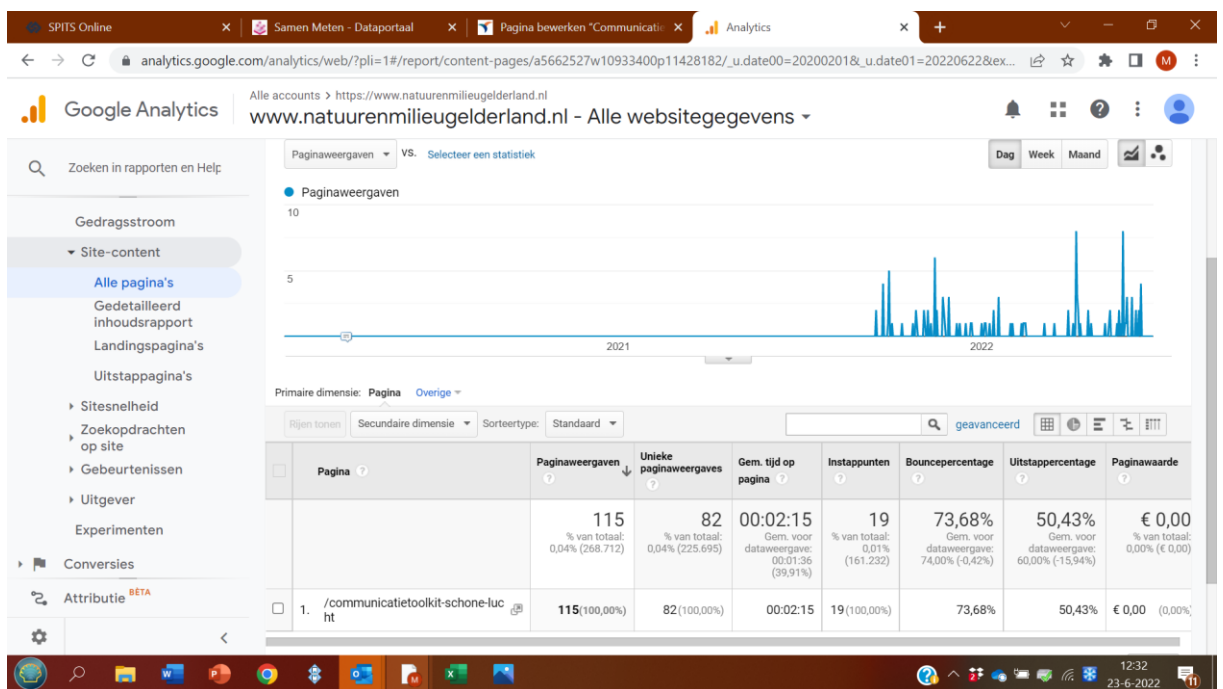
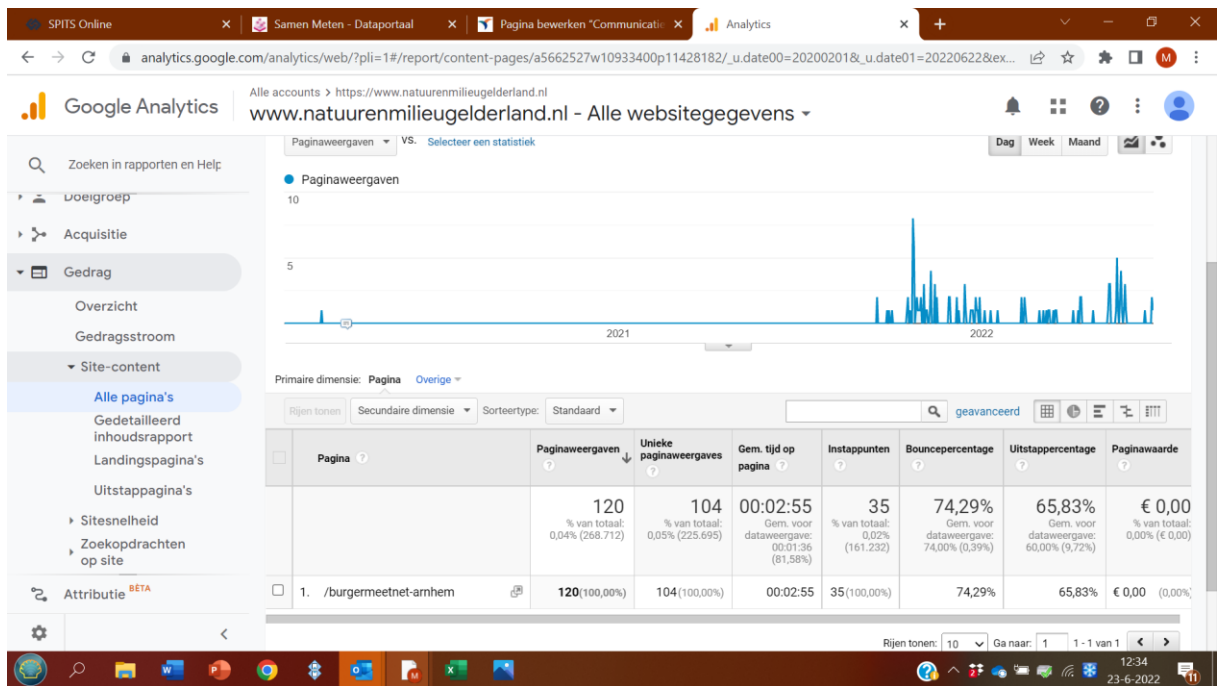
Op de **website** staat een projectpagina www.natuurenmilieugelderland.nl/schoneluchtarnhem. Deze pagina is tot eind 2022 voortdurend geactualiseerd.

Eind 2022 is besloten om inwoners voortaan te verwijzen naar www.arnhem.nl/houtrook. Onderdelen van projectpagina worden verplaatst naar de website van de gemeente Arnhem.

Aantal bezoekers website stand juni 2022:

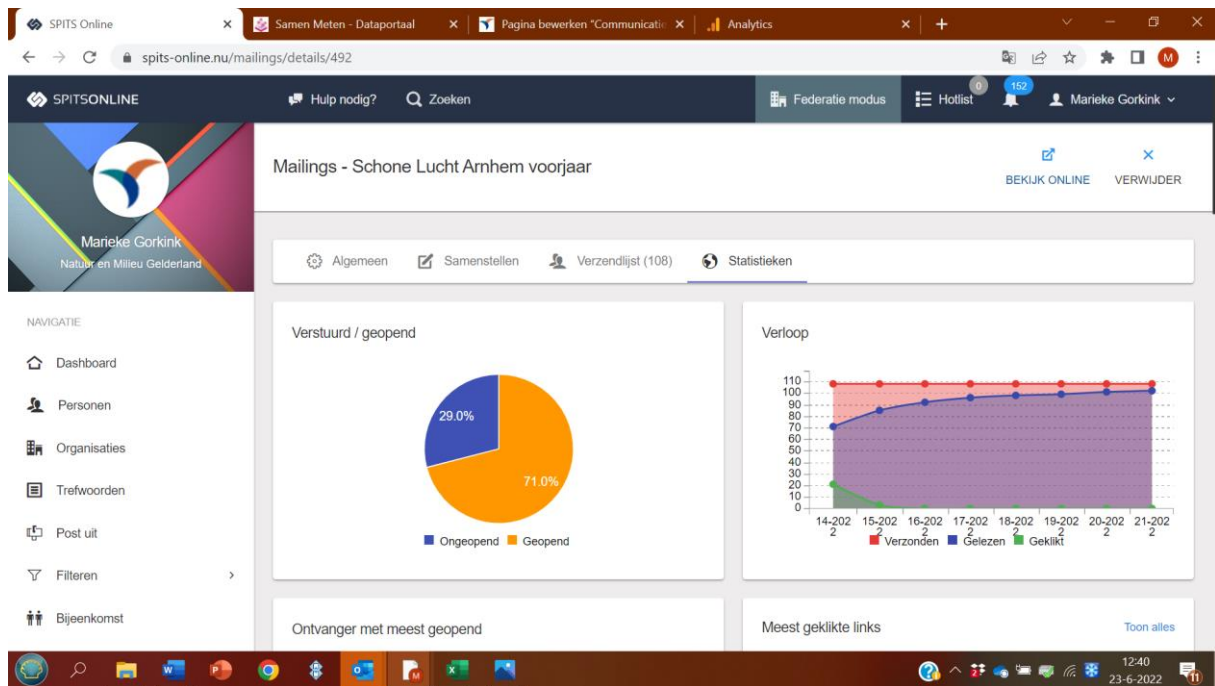
- Hoofdpagina /schoneluchtarnhem 1.899 bezoekers
- Subpagina Burgermeetnet 120
- Subpagina Toolkit 115

Digitale nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief Schone lucht Arnhem is in de periode 2020-2022 16 keer verzonden aan 110 lezers. Rond de 70% opent de nieuwsbrief. Het aantal lezers bleef laag, de lezers die het ontvingen zijn echter wel echt geïnteresseerd. De investering weegt echter niet op tegen het aantal ontvangers. Daarom is eind 2022 besloten om te stoppen met de digitale nieuwsbrief.

Gemeentepagina

Daarnaast zijn er regelmatig kleine artikelen geplaatst op de gemeentepagina in de Arnhemse Koerier met in de winter de focus op stooktips en de workshops en in de zomer de vuurkorven, buitenkachels en de workshops Burgermeetnet.